

ĐẨY MẠNH ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG HỆ THỐNG KHO BẠC NHÀ NƯỚC

CỤC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN - Kho bạc Nhà nước

Để thực hiện thành công Chiến lược phát triển Kho bạc Nhà nước đến năm 2020 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 138/2007/QĐ-TTg ngày 21/8/2007, trong những năm qua, công nghệ thông tin đã được đẩy mạnh triển khai trong hoạt động của hệ thống Kho bạc Nhà nước. Phát huy những kết quả đã đạt được, thời gian tới, Kho bạc Nhà nước tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng toàn diện công nghệ thông tin vào hoạt động nghiệp vụ trong toàn hệ thống nhằm nâng cao chất lượng phục vụ khách hàng.

Từ khóa: Kho bạc Nhà nước, công nghệ thông tin, quản lý quỹ ngân sách nhà nước, ngân quỹ

In order to successfully implement the State Treasury Development Strategy by 2020 approved by the Prime Minister in the Decision No. 138/2007/QĐ-TTg dated 21/8/2007, information technology has been promoted in the operation of the system of State Treasury. To bring into play the achievements in the coming time, the State Treasury will continue to promote the comprehensive application of information technology in professional operations throughout the system in order to improve the quality of customer services.

Keywords: state treasury, information technology, state budget management, funds

Ngày nhận bài: 9/5/2017

Ngày chuyển phản biện: 10/5/2017

Ngày nhận phản biện: 26/5/2017

Ngày chấp nhận đăng: 28/5/2017

Ứng dụng toàn diện, hiệu quả công nghệ thông tin

Trong những năm qua, Kho bạc Nhà nước (KBNN) đã xây dựng được hệ thống công nghệ thông tin (CNTT) cơ bản cốt lõi, phục vụ cho công tác quản lý quỹ ngân sách nhà nước (NSNN), quỹ tài chính nhà nước và các quỹ nhà nước giao KBNN quản lý.

Triển khai thành công hệ thống TABMIS

Năm 2012, Bộ Tài chính và KBNN đã triển khai thành công vận hành Hệ thống thông tin quản lý ngân sách và kho bạc (TABMIS) tập trung trên toàn

quốc; thực hiện quản lý toàn bộ số thu, chi NSNN qua hệ thống thông tin này. 100% các bộ, ngành ở Trung ương đã kết nối với KBNN để phân bổ và quản lý dự toán ngân sách được giao. Trên cơ sở kết quả triển khai dự án TABMIS, Bộ Tài chính đã chỉ đạo KBNN phát triển các hệ thống ứng dụng CNTT theo hướng tập trung, trực tuyến và tích hợp với hệ thống TABMIS như dự án hiện đại hóa thu NSNN, thanh toán điện tử tập trung với hệ thống ngân hàng, thanh toán điện tử trong nội bộ hệ thống KBNN; Đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng CNTT và đội ngũ cán bộ làm công tác CNTT. Từ đó, đưa CNTT là khâu đột phá, tác động lớn và hỗ trợ có hiệu quả cho các hoạt động cải cách, hiện đại hóa hệ thống KBNN, tạo tiền đề để đến năm 2020 hình thành KBNN điện tử.

Để quản trị, vận hành hệ thống TABMIS, KBNN tuyển dụng được một lực lượng đủ mạnh các chuyên gia của các đơn vị tin học bên ngoài và bố trí cán bộ có năng lực của KBNN hình thành đội ngũ chuyên trách làm công tác quản trị và hỗ trợ vận hành hệ thống TABMIS. Kể từ năm 2014, KBNN đã làm chủ việc quản trị và hỗ trợ vận hành hệ thống TABMIS. Từ năm 2016, KBNN tiếp nhận từ Cục Tin học Thống kê tài chính, Bộ Tài chính việc quản trị vận hành hệ thống dự phòng của hệ thống TABMIS tại Hòa Lạc (Hà Nội).

Ứng dụng CNTT giúp tập trung và nâng cao hiệu quả ngân quỹ nhà nước

Từ năm 2013 đến 2014, KBNN đã hoàn thành triển khai hệ thống thanh toán song phương với các ngân hàng thương mại với trên 750 tài khoản, trên phạm vi toàn quốc giúp cho KBNN và Bộ Tài chính quản lý tập trung ngân quỹ nhà nước khắc phục được hoàn toàn nhược điểm của ngân quỹ

phân tán trước đây cũng như giảm áp lực quản lý điều hành ngân quỹ phải đáp ứng đầy đủ, kịp thời nhu cầu thanh toán, chi trả của ngân sách các cấp mọi lúc, mọi nơi.

Nhờ có quản lý ngân quỹ nhà nước tập trung, KBNN có cơ sở để thực hiện chức năng điều hành ngân quỹ hiệu quả cũng như gắn được công tác quản lý ngân quỹ với công tác quản lý nợ trong giai đoạn sắp tới.

Triển khai thí điểm dịch vụ công điện tử trực tuyến

Hiện nay, KBNN đang triển khai thí điểm dịch vụ công điện tử trực tuyến tại 5 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương để thực hiện kiểm soát chi thường xuyên và chi đầu tư. Theo đó, các đơn vị giao dịch với KBNN khi tham gia dịch vụ công sẽ thực hiện kê khai và tài hồ sơ pháp lý dạng điện tử, lập chứng từ theo mẫu trực tiếp trên cổng của KBNN. Dịch vụ công sẽ góp phần cải cách thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi và giảm thời gian đi lại cho các đơn vị, giảm chi phí hoạt động, hạn chế việc giả mạo chữ ký, con dấu của đơn vị; thông tin thanh toán được bảo mật, tăng tính minh bạch trong việc kiểm soát hồ sơ thanh toán của KBNN, các đơn vị sử dụng ngân sách chủ động được tình trạng và kết quả xử lý hồ sơ thanh toán của đơn vị mình. Theo kế hoạch, từ quý III/2017 đến hết năm 2018, KBNN sẽ thực hiện triển khai dịch vụ công trên toàn quốc.

Hiện đại hóa quản lý thu ngân sách nhà nước

Hoàn thiện nhiều văn bản, chính sách

Để đẩy mạnh ứng dụng CNTT trong hệ thống KBNN, thời gian qua, ngành Tài chính cũng như KBNN đã đẩy mạnh thực hiện nhiều giải pháp nhằm hoàn thiện, hiện đại hóa công tác quản lý, thu NSNN. Cụ thể, Bộ Tài chính đã chỉ đạo các đơn vị trong ngành Tài chính hoàn thành việc xây dựng và triển khai Dự án “Hiện đại hóa quy trình thu nộp thuế giữa thuế - hải quan – KBNN”; Dự án tổ chức phối hợp thu NSNN giữa các cơ quan trong ngành tài chính với các ngân hàng thương mại (NHTM)... Trên cơ sở đó, KBNN đã áp dụng các hình thức thu nộp NSNN văn minh, hiện đại như ủy nhiệm thu NSNN bằng tiền mặt qua NHTM, thu nộp thuế điện tử thông qua Internet, máy ATM, điểm chấp nhận thẻ (POS)...

Bên cạnh đó, Bộ Tài chính cũng đã ban hành các văn bản hướng dẫn quản lý thu nộp NSNN qua KBNN theo thẩm quyền nhằm cải cách, đơn giản thủ tục hành chính, giảm thiểu thời gian và thủ tục nộp tiền cho người nộp thuế. KBNN đang tiến hành mở rộng các tài khoản chuyên thu, đồng thời đã chỉ

đạo các đơn vị KBNN địa phương phối hợp với các cấp chính quyền để tổ chức thu NSNN tại các trung tâm hành chính công khi được yêu cầu. Theo đó, người nộp thuế có thể lựa chọn địa điểm nộp tiền phù hợp nhất với mình, nơi có trụ sở KBNN hoặc chi nhánh/điểm giao dịch của NHTM; có thể tiếp cận được các dịch vụ thu nộp NSNN văn minh, hiện đại, đặc biệt là việc nộp thuế điện tử mọi lúc, mọi nơi; giảm thời gian thực hiện 1 giao dịch nộp NSNN rút xuống chỉ còn khoảng 5 phút/giao dịch (so với trước đây là khoảng 30 phút) và hạn chế thanh toán bằng tiền mặt qua KBNN.

Hoàn thiện các hệ thống kiểm soát chi NSNN

KBNN đã nâng cấp, xây dựng hệ thống kiểm soát thanh toán vốn đầu tư, vốn sự nghiệp có tính chất đầu tư, vốn chương trình mục tiêu đầu tư xây dựng theo mô hình tập trung toàn ngành Tài chính, giao diện và tích hợp chặt chẽ với hệ thống TABMIS, hình thành một hệ thống các ứng dụng kiểm soát chi NSNN một cách đầy đủ, toàn diện, tự động hóa cao, làm hạt nhân cho hệ thống thông tin tài chính tích hợp GFMIS.

Bên cạnh đó, hệ thống kho bạc đã nâng cấp ứng dụng kế toán kho bạc theo mô hình cơ sở dữ liệu và ứng dụng đặt tại KBNN tỉnh, thành phố để sử dụng phục vụ cho yêu cầu kế toán chi tiết cho khối an ninh quốc phòng của KBNN tỉnh và các KBNN huyện trực thuộc, cho phép giao diện với TABMIS để giảm công sức nhập liệu đối với số liệu dự toán và chi an ninh quốc phòng, đảm bảo nhất quán 2 hệ thống, không phải đầu tư máy chủ và thiết bị lưu trữ cho KBNN huyện.

Hoàn thành hệ thống thanh toán điện tử tập trung

Về công tác thanh toán, KBNN đã và đang đẩy mạnh hiện đại hóa công nghệ thanh toán, chi trả thông qua việc triển khai thanh toán điện tử trong nội bộ hệ thống KBNN và với hệ thống ngân hàng. Với mục tiêu hiện đại hóa công tác thanh toán, phấn đấu đến năm 2020, về cơ bản KBNN không thực hiện giao dịch bằng tiền mặt, Bộ Tài chính đã chỉ đạo KBNN triển khai đồng bộ các nội dung như: Hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về quản lý thu, chi bằng tiền mặt nhằm kiểm soát chặt chẽ các khoản chi NSNN bằng tiền mặt qua KBNN, đồng thời triển khai các hệ thống thanh toán điện tử tập trung nội bộ hệ thống KBNN cũng như với hệ thống ngân hàng.

Đến nay, KBNN đã hoàn thành việc triển khai hệ thống thanh toán điện tử tập trung nội bộ hệ thống KBNN; Hoàn thành kết nối thanh toán song phương điện tử với các hệ thống ngân hàng NHTM

lớn nơi mở tài khoản, bao gồm Vietinbank, BIDV, Agribank, Vietcombank, đang triển khai thanh toán song phương điện tử với MB; Hoàn thành triển khai thanh toán điện tử liên ngân hàng đến 13 KBNN tỉnh, thành phố lớn và sẽ hoàn thành triển khai tới 50 tỉnh, thành phố còn lại từ nay đến tháng 8/2017.

Cùng với đó, KBNN đã phối hợp với các hệ thống ngân hàng đẩy mạnh việc thanh toán không dùng tiền mặt. Đã có trên 700 KBNN cấp huyện thực hiện phối hợp thu NSNN với NHTM; Triển khai diện rộng thu NSNN qua máy POS; Thí điểm thanh toán qua thẻ chi tiêu công đối với các đơn vị sử dụng ngân sách... từ đó góp phần giảm tỷ trọng thanh toán bằng tiền mặt qua hệ thống KBNN, tạo cơ sở để hướng tới xây dựng KBNN không giao dịch bằng tiền mặt vào năm 2020.

Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản trị nội ngành

Ứng dụng CNTT trong công tác quản trị nội ngành cũng được KBNN đẩy mạnh nhằm từng bước hình thành kho bạc điện tử. KBNN đã triển khai hệ thống văn bản điều hành đến tất cả các KBNN tỉnh và Kho bạc Trung ương; KBNN là đơn vị đi đầu triển khai hệ thống quản lý tài chính và kế toán nội bộ theo mô hình tập trung cơ sở dữ liệu và ứng dụng tại Trung ương; Triển khai cổng thông tin điện tử nội bộ phục vụ điều hành toàn ngành; Triển khai đầy đủ các chương trình, hệ thống theo các bài toán chung của ngành Tài chính như: Quản lý cán bộ tập trung mức tổng cục, quản lý tài sản, văn bản điều hành, thi đua khen thưởng...

Tăng cường hạ tầng công nghệ thông tin

Hệ thống KBNN tập trung hạ tầng tại Trung ương và một phần tại KBNN cấp tỉnh theo mô hình ảo hóa, nhằm sử dụng tối ưu hạ tầng CNTT, tại các KBNN cấp huyện chỉ sử dụng các thiết bị cho người dùng như máy trạm, máy in và một số thiết bị kết nối về trung tâm tỉnh. KBNN tiến tới hình thành hệ thống hạ tầng vận hành theo mô hình điện toán đám mây tại Trung ương, tạo cơ sở cho các bài toán ứng dụng vận hành một cách hiệu quả.

Tiếp tục nâng cấp và hoàn thiện ứng dụng công nghệ thông tin

Để hiện thực hóa Chiến lược phát triển KBNN đến năm 2020 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 138/2007/QĐ-TTg ngày 21/8/2007, trong đó trọng tâm là "Xây dựng KBNN hiện đại, hoạt động an toàn, hiệu quả, phát triển ổn định vững chắc và hình thành KBNN điện tử, trong giai đoạn 2016-2020, KBNN sẽ tập trung triển khai

một số nhiệm vụ sau:

Thứ nhất, xây dựng và triển khai hệ thống thông tin tổng kế toán nhà nước nhằm thu thập toàn bộ thông tin về tình hình tài chính nhà nước từ tất cả các đơn vị liên quan gồm các đơn vị dự toán, các quỹ tài chính nhà nước, các cơ quan quản lý thu, chi NSNN, các cơ quan quản lý tài sản nhà nước, vốn nhà nước tại các doanh nghiệp... để hình thành báo cáo tài chính nhà nước các cấp phục vụ cho công tác điều hành của Quốc hội, Chính phủ và các địa phương.

Thứ hai, xây dựng và triển khai hệ thống quản lý ngân quỹ nhà nước tập trung, trong đó trọng tâm là các phân hệ dự báo ngân quỹ nhà nước, phân hệ sử dụng ngân quỹ nhà nước tạm thời để tăng hiệu quả của ngân quỹ nhà nước.

Thứ ba, tiếp tục hoàn thiện các dịch vụ công liên quan đến chi NSNN nhằm triển khai kênh giao dịch điện tử giữa KBNN với đơn vị chi tiêu ngân sách, rút ngắn thời gian kiểm soát chi NSNN, từ đó góp phần hình thành Kho bạc điện tử.

Kho bạc Nhà nước đã hoàn thành việc triển khai hệ thống thanh toán điện tử tập trung nội bộ hệ thống Kho bạc; Hoàn thành triển khai thanh toán điện tử liên ngân hàng đến 13 Kho bạc Nhà nước tỉnh, thành phố lớn và sẽ hoàn thành triển khai tới 50 tỉnh, thành phố còn lại từ nay đến tháng 8/2017.

Thứ tư, xây dựng và triển khai hệ thống kiểm soát chi chi tiết cho lĩnh vực chi đầu tư xây dựng cơ bản kết nối tích hợp với TABMIS và tích hợp với dịch vụ công điện tử mức 3 để quản lý đầy đủ nhất toàn bộ chu trình chi NSNN điện tử.

Thứ năm, hoàn thiện các hệ thống liên quan đến công tác thu thập số liệu quyết toán NSNN từ đó hình thành hệ thống đầy đủ thực hiện nhiệm vụ lập báo cáo quyết toán NSNN mà Bộ đã giao KBNN

Thứ sáu, triển khai kho dữ liệu chuyên ngành KBNN phục vụ công tác phân tích, thống kê, dự báo và cung cấp cho kho dữ liệu của ngành Tài chính.

Thứ bảy, tăng cường triển khai các hệ thống phục vụ công tác điều hành nội bộ theo hướng đẩy mạnh điện tử hóa, đổi mới phong cách làm việc.

Tài liệu tham khảo:

1. Quyết định số 138/2007/QĐ-TTg ngày 21/8/2007 về việc phê duyệt Chiến lược phát triển Kho bạc Nhà nước đến năm 2020;
2. Bùi Thế Phương (2016), CNTT "nền móng" của Kho bạc điện tử, Tạp chí Tài chính điện tử tháng 5/2016;
3. Bùi Thế Phương (2013), CNTT – Xương sống hiện đại hóa kho bạc, Tạp chí Tài chính điện tử tháng 8/2013.